

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 19-04-2023

Mødedato Onsdag d. 19. april 2023 kl. 17:30

Mødested Nyborg Rådhus, mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted
Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist, Martin Stenmann

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af forundersøgelse af potentiale for fjernkøling i Nyborg øst.....	3
Oplæg fra Naturstyrelsen om skovrejsning.....	5
Temaer, besparelser og ønsker til budget 2024.....	6
Beslutning om jagt på de kommunale arealer.....	9
Civilsamfundsstrategi 2023-26 i høring.....	11
Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer.....	13
Orientering fra direktør/teknik- og miljøchefen.....	14
Orienteringssager.....	15
Kommende punkter.....	16
Lukket: Underskriftsside.....	17

Punkt 1: Godkendelse af forundersøgelse af potentiale for fjernkøling i Nyborg øst

S2023-2275

Sagsfremstilling

Klima- og Naturudvalget besluttede 1. marts 2023, at dagsordenspunktet genbehandles.

Administrationen fremlægger forslag til undersøgelse af potentialerne for fjernkøling i Nyborg øst. Kølingen tænkes drevet af overskudsvarme fra Fortum A/S, og kan udgøre en økonomisk og klimamæssig gevinst for virksomheder, samtidig med at det understøtter kommunens Klimaplan.

Baggrund

Nyborg er kendt for, at 96% af fjernvarmen til Nyborg by og de kommende udvidelsesområder er overskudsvarme fra kommunens virksomheder. Overskudsvarme kan i dag imidlertid også anvendes til køleformål. Det åbner for en ny udnyttelse af overskudsvarme fra Fortum A/S, som fortsat har overskudsvarme til rådighed, særligt om sommeren, hvor varmebehovet er lavt.

En række virksomheder i Nyborg øst vurderes at have kølebehov til både komfortkøling (opholdsrum), fryserum og industrielle processer, samtidig med at de ligger i overkommelig afstand til Fortum A/S og vil kunne nås med fjernkølerør. I dialog med Erhvervshus Fyn og NFS er der på den baggrund udviklet et skitseprojekt for udnyttelse af overskudsvarme til fjernkøling i erhvervsområdet i Nyborg øst.

I projektet vil en central køleenhed anvende overskudsvarme til at producere kold væske, som leveres til aftageren gennem isolerede rør. Hos den aftagende virksomhed anvendes den til at forkøle den luft, som virksomheden skal køle. Energibehovet til køling stiger eksponentielt med det krævede temperaturfald, og derfor vil en forkøling, som eksempelvis halverer kølebehovet i virksomhedens køleanlæg, mere end halvere energiforbruget.

Virksomheder, som aftager fjernkøling, vil således opnå en væsentlig energibesparelse til køling. Det medfører en markant økonomisk besparelse, som overstiger udgiften til fjernkølingen. Virksomheden opnår samtidig en CO₂-reduktion, som kan godskrives i virksomhedens bæredygtigheds-rapport, og som reducerer den kommende CO₂-afgift, som indføres fra 2026. I takt med at der etableres CO₂-fangst på Fortum, forventes fjernkølingen at kunne regnes som CO₂-neutral.

En øget udnyttelse af overskudsvarme fra virksomheder indgår i kommunens Klimaplan, fordi overskudsvarmen vil fortrænge andet energiforbrug hos aftagerne, og dermed spare energi og eventuelt CO₂, såfremt den fortrængte energien er fossilt produceret.

Forundersøgelse og projektudvikling

Projektet er udviklet i et samarbejde med NFS og Erhvervshus Fyn. En indledende forundersøgelse skal afdække kølebehovet hos de relevante virksomheder og deres umiddelbare interesse for at indgå i et fjernkølenet. Forundersøgelsen afholdes af Nyborg Kommune. Såfremt der er tilstrækkelig interesse, overdrages projektet herefter til NFS, som vil forestå den videre projektudvikling, beregne bruger- og driftsøkonomi, og på den baggrund indhente endeligt tilsagn fra de kommende aftagere m.v. Det vil ligeledes være NFS, som forestår teknisk projektering, udbud og etableringen af anlægget, ligesom det vil være NFS, som ejer og drifter anlægget.

Forundersøgelsen omfatter et besøg hos 15 - 20 potentielle aftagere af fjernkøling for en vurdering af deres fremtidige kølebehov. De potentielle aftagere omfatter produktionsvirksomheder, servicevirksomheder og butikker - herunder de kommende boks-butikker på Lynfrostgrunden, og offentlige bygninger - herunder det kommende sundhedshus. Besøget foretages af kommunens virksomhedskonsulent i samarbejde med en ekstern energikonsulent, som hyres ind til opgaven.

Efter forundersøgelsen afholder parterne et orienteringsmøde, hvor resultatet af forundersøgelsen præsenteres, og der indhentes interesse-tilkendegivelser fra de potentielle aftagere af fjernkøling. Forundersøgelsen er planlagt til gennemførelse i perioden medio marts til medio april.

Erhvervskonsulent Palle Mathiasen, Erhvervshus Fyn, deltager på Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling med en orientering om teknologien og projektet.

Økonomiske konsekvenser

60.000 kr. til energi-konsulent til teknisk beskrivelse af kølebehov.

Beløbet finansieres af overskydende midler fra EU projekt vedrørende vedvarende energi, hvor der er overført midler fra budget 2022 til budget 2023.

Indstilling

Det indstilles, at:

1. Klima- og Naturudvalget godkender forslag til forundersøgelse af potentialer for fjernkøling i Nyborg øst.
2. Der afsættes 60.000 kr. til energikonsulent til teknisk beskrivelse af kølebehov. Beløbet finansieres af overskydende midler fra EU projekt vedrørende vedvarende energi, hvor der er overført midler fra budget 2022 til budget 2023.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Godkendt.

Punkt 2: Oplæg fra Naturstyrelsen om skovrejsning

S2019-27142

Sagsfremstilling

Jacob Harrekilde fra Naturstyrelsen giver et oplæg om styrelsens arbejde med skovrejsningsprojekter. Der vil være plads til spørgsmål. Formålet med oplægget fra Naturstyrelsen er at få en bedre indsigt i de metoder og greb, som styrelsen arbejder med i projekter, hvor det er muligt at opkøbe eller bytte jord til et større sammenhængende areal, der kan blive til statsskov med offentlig adgang.

Der er i dag ikke nogen statsskove inden for Nyborg Kommune.

I politik for Grøn Omstillingen er en af målsætningerne at rejse 250 ha skov frem mod 2030.

Administrationen anbefalede Klima- og Naturudvalget 22. februar 2021, at igangsætte en dialog med Naturstyrelsen, NFS og vandværker om skovrejsning. Udvalget ønskede at dialogen startede med de berørte lodsejere. Derfor afholdt administrationen lodsejermøder, som desværre blev udskudt på grund af corona-situationen. Mødet blev afholdt online 17. januar 2022, hvor ca. 50 lodsejere så med og kunne stille opfølgende spørgsmål. Efter mødet var der en dialog med enkelte interesserede lodsejere, som ønskede at blive holdt orienteret om et skovrejsningsprojekt.

Klima- og Naturudvalget indstillede efterfølgende til budgetforhandlingerne at allokere en halv stilling til at arbejde videre med skovrejsning, men der blev ikke afsat midler til arbejdet på budget 2023.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Det indstilles, at oplægget tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Taget til efterretning.

Bilag

PowerPoint - Skovrejsning i samarbejde med Naturstyrelsen

Punkt 3: Temaer, besparelser og ønsker til budget 2024

S2023-100478

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har 5. december 2022 godkendt tidsplan og proces for udarbejdelsen af budget 2024 med overslagsårene 2025-2027, herunder ønsket en tidlig opstart med en bred inddragelse i foråret 2023.

Frem til 31. marts 2023 har Administrationen udarbejdet følgende materiale:

- Årsregnskab 2022 og foreløbigt økonomisk overblik 2024-2027.
- Ny befolkningsprognose 2024-2033.
- Direktionens overordnede temaer for budget 2024.
- Sparekatalog med forslag til effektivisering og besparelser 2024-2027.
- Forslag til driftsønsker og udvidelser af serviceniveau 2024-2027.
- Forslag til anlægsønsker 2024-2027.

Overordnede temaer for Nyborg Kommunes budget 2024

Direktionen har udarbejdet forslag til en række aktuelle overordnede tværgående temaer for Nyborg Kommunes budget 2024:

- En sund og bæredygtig økonomi i balance.
- Ledelses- og organisationsudvikling.
- Kvalitetsudvikling af service og fokus på kerneopgaven.
- Strategisk byudvikling og anlægsinvesteringer.
- Klima og grøn omstilling.

De overordnede temaer skal danne grundlag for retning og målsætninger i budgetlægningen for 2024 med overslagsårene 2025-2027.

Der vedlægges notat med nærmere beskrivelse af de tværgående temaer til budget 2024.

Forslag til effektiviseringer og besparelser i budget 2024

Med vedtagelsen af budget 2023 er der samlet set balance i økonomien i Nyborg Kommune og de økonomiske målsætninger er opfyldt. Det økonomiske råderum er imidlertid udmøntet fuldt ud i den politiske aftale om budget 2023 og på flere områder ses stigende udfordringer med rekruttering af personale og vikarer for at kunne fastholde det høje serviceniveau.

Denne tendens forstærkes i de kommende år af den demografiske udvikling, flere medarbejdere som går på pension, et højt sygefravær og færre ansøgninger til velfærdsuddannelserne. Den samfundsmæssige økonomi er desuden presset af mange faktorer som stigende inflation, og øget pres på forsvar, sygehuse, psykiatri mv. Aftale mellem Regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2024 forventes at blive meget stram, herunder udmelding af loft over serviceudgifter og anlægsudgifter.

Det er derfor nødvendigt at gennemføre effektiviseringer og besparelser for 50 mio. kr. årligt for at sikre økonomiske balance i budget 2024, herunder udmønte økonomiske konsekvenser af en stram økonomiaftale og ny lovgivning.

Der vedlægges sparekatalog med 97 konkrete spareforslag, der samlet beløber sig til ca. 50 mio. kr. årligt og medfører nedlæggelse af ca. 65 stillinger.

Derudover arbejder Socialafdelingen m.fl. med en plan for nulvækst på det specialiserede socialområde 2023-2027, jf. den politiske aftale om budget 2023 (side 31). Plan for nulvækst på det specialiserede socialområde er en stor udfordring, idet der har været en stigning på 27,139 mio. kr. (10,8%) fra 2021 til 2022 i udgifterne til det specialiserede socialområde. Baggrunden skyldes de økonomiske konsekvenser af økonomiaftalen 2023, hvor kommunerne ikke er blevet kompenseret for væksten i udgifterne på det specialiserede socialområde i 2023 og fremover. Kommunerne er derfor pålagt, at finde kompenserende besparelser indenfor servicerammen for at undgå sanktioner fra staten, jf. budgetloven.

Endvidere fremgår det af regeringsgrundlaget, at Regeringen vil nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen, så udgifterne hertil reduceres med 3 mia. kr. frem mod 2023 svarende til 4 mio.kr. i 2025, 8 mio. kr. i 2026 og 16 mio. kr.

årligt fra 2027 i Nyborg Kommune. Det skal ske ved at nedlægge jobcentrene, sætte kommunerne fri af statslige proceskrav og prioritere de indsatser, der hjælper ledige tættere på arbejdsmarkedet.

Forslag til budgetønsker til budget 2024

Der er indkommet budgetønsker vedrørende drift og anlæg fra fagudvalgene, MED-udvalg og administrationen.

- Forslag til driftsønsker udgør samlet 22,889 mio. kr. i 2024, 23,972 mio. kr. i 2025, 25,522 mio. kr. i 2026 og 21,772 mio. kr. i 2027.
- Forslag til anlægsønsker udgør samlet 221,803 mio. kr. fordelt med 86,503 mio. kr. i 2024, 42,750 mio. kr. i 2025, 78,950 mio. kr. i 2026 og 13,600 mio. kr. 2027.

Der er ikke afsat politisk økonomisk råderum i budgettet til imødekommen af drifts- og anlægsønsker.

Der vedlægges oversigt med drifts- og anlægsønsker samt projektskemaer med en nærmere beskrivelse af de enkelte forslag.

Økonomisk konsulent Erik Rosengaard deltager i Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling.

Økonomiske konsekvenser

De fremlagte forslag til effektiviseringer og besparelser samt budgetønsker til drift og anlæg vil indgå i de videre politiske drøftelser om budget 2024. De økonomiske konsekvenser vil fremgå, når den politiske aftale om budget 2024 indgås.

Indstilling

Det indstilles, at:

- Forslag til effektiviseringer og besparelser for 2024-2027 drøftes. Herunder eventuelle yderligere forslag til effektiviseringer og besparelser.
- Forslag til overordnede temaer for Nyborg Kommunes budget 2024 tages til efterretning.
- Indkomne budgetønsker for drift og anlæg for 2024-2027 tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Taget til efterretning.

Bilag

NOTAT direktionens forslag til temaer til budget 2024 - 12042023

Plancher til budget 2024 og besparelser - 15032023

Plancher regeringsgrundlaget - 11032023

Plancher befolkningsprognose 2024 - 11032023 (Anders)

BILAG investeringsoversigt 2024-2033 - 14032023

Sparekatalog 2024-2027 - 03042023

Driftsønsker til budget 2024-2027 - 11042023

Anlægsønsker til budget 2024-2027 - 11042023

Punkt 4: Beslutning om jagt på de kommunale arealer

S2022-9036

Sagsfremstilling

Sagen vedrørende jagt på kommunale arealer er blevet taget op på baggrund af borgerhenvendelser og henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening (DN). Administrationen anbefalede at få jagt på kommunale arealer behandlet på Grønt Råd og efterfølgende i Klima- og Naturudvalget for at få deres anbefalinger, så de kan medsendes til Teknik- og Miljøudvalget, hvor sagen bliver afgjort. Jagt på kommunale arealer, med fokus på bynære områder, har været behandlet på Grønt Råd 13. oktober og 15. december 2022. Grønt Råds behandling videresendes nu til Klima- og Naturudvalget, som skal komme med anbefalinger i Teknik- og Miljøudvalget. Teknik- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen vedrørende jagten på kommunale arealer.

15. december 2022, var formanden for Nyborg Jagtselskab blevet inviteret til Grønt Råds møde for at informere og oplyse om, hvordan de driver jagten i Teglværksskoven, Plantagen, Jagtenborg m.v. Uddrag af dette kan ses i referatet fra Grønt Råd 15. december 2022, som kan ses i vedhæftet bilag.

Der er jagt på følgende kommunale arealer:

Teglværksskoven, Hjulby Mose, Plantagen og Jagtenborg. Jagten i Hjulby Mose er på ca. 50 ha.

Administrationen anbefaler for at tilgodese flere brugere af de kommunale rekreative områder, at kategorisere de kommunale arealer med samme metode som Naturstyrelsen. På Naturstyrelsens arealer udsættes ej heller vildt eller tilskudsfordres. Naturstyrelsen har kategoriseret sine arealer i A, B og C.

- A: Arealer er arealer, hvor der ikke drives jagt. Baggrunden for Naturstyrelsen A kategori er blandt andet intensive friluftsanser, bynære arealer, hundeskove, strande, fredninger, reservater, som gør arealerne uegnet til jagt.
- B: Arealer omfatter arealer, hvor jagtudleje skønnes at være i konflikt med den øvrige flersidige brug og omfatter arealer med formelle bindinger og arealer, hvor jagtudleje er for konfliktfyldt på grund af arealets karakter eller mængden af publikum for eksempel bynære skove, små arealer og områder med meget intensiv friluftsmæssig udnyttelse. En forudsætning for jagt og vildtforvaltning på disse arealer er, at jagtlederen har den administrative myndighed på arealerne. Naturstyrelsens jagter foregår typisk ved, at der inviteres for eksempel nyjægere, jagtforeningsmedlemmer m.fl. til at deltage, eller ved at pladserne udbydes på såkaldte betalingsjagter, i det omfang de kan integreres med de øvrige hensyn herunder hensynet til publikum, der også skal varetages af Naturstyrelsen. Det er desuden arealerne i denne kategori, som Naturstyrelsen kan stille til rådighed for at understøtte forskning og udvikling inden for jagt- og vildtforvaltningsområdet.
- C: Arealer hvor jagtretten på arealet udlejes. Jagt på udlejede arealer skal ske i overensstemmelse med styrelsens målsætning om en bæredygtig jagtudøvelse herunder lavt jagttryk og under hensyntagende til andre brugere, men jagtrykket vil generelt være væsentligt højere end på arealerne i kategori B.

Teglværksskoven anbefales fra administrationen at blive kategoriseret som et A område. Baggrunden for dette er, at området er meget bynært og meget benyttet af offentligheden, og der er mange små stier ind og ud af skoven, som borgere bruger, hvorfor det også er vanskeligt at skilte i forbindelse med jagt. Teglværksskoven er også det område, som administrationen får flest henvendelse på i forhold til jagt. Der kan aftales en nødvendig regulering for at holde en sund bestand.

Jagtenborg anbefales at blive kategoriseret som et B eller C område. Der er ikke megen jagtudbytte, men det vil være med til at understøtte Nyborg Jagtselskab, som en kulturhistorisk forening. Dog vil arealet blive mere brugt ved fremtidig byudvikling og bør revurderes. Der er en kommunal shelterplads i skoven, som der bør tages hensyn til, hvilket Nyborg Jagtselskab gør på nuværende tidspunkt.

Hjulby Mose anbefales at blive kategoriseret som et B eller C område. Arealer kan blive mere offentligt brugt i fremtiden end i dag, men det ses på nuværende tidspunkt foreneligt med brugen af arealet.

Plantagen anbefales at blive kategoriseret som et B eller C område. Det vides dog ikke om jagt på rådyr er bæredygtigt, da det er vanskeligt at føre nyt genmateriale til området, da området er isoleret fra eksisterende rådyr bestande på grund af erhverv og motorvej m.m.

OBS - Naturstyrelsen udsætter ikke vildt på deres, hvorfor at hvis Nyborg Kommune følger deres metodik helt præcist, vil udsætning af vildt inkl. fasaner ophøre. Derfor skal der tages stilling til om Nyborg Kommune skal følge Naturstyrelsens

metodik for jagt på egne arealer minutiøst, eller om der skal være undtagelser derfra. Se bilag for den fulde jagt politik på Naturstyrelsens arealer.

Økonomiske konsekvenser

Nyborg Jagtselskab betaler ikke for jagtlejen på de kommunale arealer. Baggrunden for dette er de modydelse, som de foretager blandt andet regulering af råger og kragefugle, opdræt af fasaner m.m.

Hjulby Mose Jagtselskab betaler årligt 20.000. kr. for jagten i Hjulby Mose. Jagten omfatter ikke hele Hjulby Mose. Nyborg Jagtselskab er medlem af Hjulby Mose jagtselskab. Hvis jagten opgives helt vil kommunen miste 20.000. kr. årligt i indtægt på jagtlejen i Hjulby Mose.

Indstilling

Det indstilles, at:

1. Nyborg Kommune indfører samme metodik for jagt på kommunale arealer, som Naturstyrelsen fører på statens arealer.
2. På baggrund af Naturstyrelsens metodik bliver Teglværksskoven, Hjulby Mose, Jagtenborg og Plantagen kategoriseret, som henholdsvis A, B/C, B/C og B/C.
3. Områdernes kategorier løbende kan blive revurderet bl.a. på baggrund af byudvikling.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Sagen behandles i Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Referat Grønt Råd 15. december 2022

Politik for jagt- og vildtforvaltning på Naturstyrelsens arealer af 7. juli 2015

Hvidbog over høringssvar

Jagtselskabernes modydelse

Punkt 5: Civilsamfundsstrategi 2023-26 i høring

S2021-29001

Sagsfremstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget sendte, på deres udvalgsmøde 8. marts 2023, civilsamfundsstrategien 2023-26 'SAMMEN kan vi mere' i offentlig og intern høring. (bilag 1)

Strategien skal afløse Frivillighedspolitikken 2018-21 'Hånd i hånd med frivilligheden' samt Ensomhedsstrategien 2019-21 'Sammen om at fremme fællesskaber'.

Formålet med civilsamfundsstrategien 'SAMMEN kan vi mere' er at sikre en fortsat god udvikling på civilsamfundsområdet, skabe sammenhængskraft og et øget samspil mellem særligt kommunen og lokale aktører. Civilsamfundsstrategien går på tværs af mærkesager, fokusområder og målgrupper. Det betyder, at strategien også knytter an til kommunens øvrige politikker, strategier og indsatser, med det særlige fokus at civilsamfund og kommune kan mere SAMMEN.

Strategien er udarbejdet med afsæt i input fra et kick-off møde afholdt som en del af Nyborg Folkemøde 2022, en række mindre dialogmøder, en kvalitativ spørgeskemaundersøgelse og et tværgående fremtidsværksted med deltagelse af kommunale medarbejdere, politikere, foreninger, lokale organisationer og frivillige. Endvidere har der været udarbejdet og introduceret et baggrundsmateriale ' Baggrund og begreber' (bilag 2) samt nedsat en tværgående arbejdsgruppe, hvis primære formål har været at kvalificere strategiens indhold og sikre en god retning. Deltagerne i arbejdsgruppen:

- Jan Reimer Christiansen, formand for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
- Poul Erik Knudsen, næstformand for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
- Peter Enevold, formand for Ældre Sagen Nyborg og Ullerslev, medlem af Seniorrådet
- Anne Lerche Nordlund, formand for Røde Kors Nyborg og Ørbæk, medlem af Seniorrådet
- Lars Bennebæk, formand for Handicaprådet
- Inge Merete Kaaber, aktiv borger og medlem af Marinaens Venner
- René Kaaber, aktiv borger og medlem af Marinaens Venner
- Judy Egholm, medlem af Biblioteksrådet, Kongens Fadebur, Nyborg Folkemøde
- Pernille Thaisen, bestyrelsesmedlem i NGIF Gymnastik og atletik, aktiv i Ukrainegruppen
- Cathrin Johansen, bestyrelsesmedlem Frivilligcenter Nyborg, konsulent i Center for Frivilligt Socialt Arbejde
- Brian Lindskov Larsen, leder i Frivilligcenter Nyborg
- Anders Bundgaard, leder af Den Boligsociale Helhedsplan
- Sanne Gjørtz Lauritzen, konsulent i Sundhed og Forebyggelse
- Peder Hein Bonde, konsulent i Socialafdelingen
- Laura Høvsgaard Maguire, konsulent i Ældre og Sundhed
- Anne Lysebjerg Hansen, landsbykoordinator i Teknik- og Miljøafdelingen
- Jannie Nørregaard Rasmussen, konsulent i Skole og Kulturfællesskabet
- Jonas Norgaard Mortensen, ekstern konsulent og rådgiver

SAMMEN kan vi mere

Civilsamfundsstrategien er værdibaseret, virkelighedsnær og visionær. Den består af en fælles vision, 10 vigtige principper for samarbejdet og fire politisk prioriterede spor, et afsnit om civilsamfundet og endelig et idekatalog.

Vision

Med civilsamfundsstrategien har vi formuleret en fælles vision; SAMMEN skaber vi et bæredygtigt lokalsamfund, hvor alle borgere har gode hverdagsfællesskaber. Vi sætter nye standarder for samarbejde. SAMMEN løfter vi mennesker, bygger stærke relationer og god velfærd. Vi gør det motiverende og givende at engagere sig i vores lokalsamfund. SAMMEN kan vi mere!

Principper

Samarbejdet mellem kommune og civile aktører ledes af nogle værdier og 10 vigtige principper:

1. Vi respekterer egenart
2. Vi har tillid til borgere og fællesskaber
3. Vi glæder os over idéer og engagement
4. Vi hjælper i gang og gør det nemt
5. Vi ser både by og land
6. Vi udfordrer og forbedrer systemer
7. Vi samles i styrke og svaghed
8. Vi tilpasser rammer

9. Vi åbner op
10. Vi giver plads til det uforudsigelige

Fire spor

Strategien sætter fokus på moderne og relationel velfærdstænkning med fire politisk prioriterede spor:

- Social bæredygtighed og social innovation
- Samskabelse, fælles ansvarlighed og forpligtende partnerskaber
- Fællesskaber, frivillighed og aktiv deltagelse
- Forebyggelse af særligt ensomhed og isolation samt styrkelse af mental sundhed

Om Civilsamfundet

Strategien udfolder de grundlæggende aspekter af civilsamfundet; borgere, engagement, organisering, tilgængelighed, understøttelse og samskabelse.

Opsummeret kan man sige, at civilsamfundet er borgere, der får liv og relationer i forskellige former for fællesskaber, som de finder frem til og engagerer sig i.

Disse fællesskaber, foreninger og frivillige bliver understøttet af kommunen - men er samtidig selv med til at tage ansvar og skabe velfærd for andre borgere.

Idékatalog

Med afsæt i strategiens vision om, at vi netop SAMMEN kan mere, er strategien løftestang ind i otte udvalgte samarbejdsområder:

- Ungefællesskaber og dannelse
- Udfordrede børn og familier
- Mental sundhed og trivsel
- Aktive seniorer og sårbare ældre
- Funktionsnedsættelser og handicap
- Integration og social inklusion
- Grøn kommune
- Landsbylivet

Civilsamfundsstrategien 2023-26 er sendt i intern og offentlig høring med henblik på genbehandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 3. maj og efterfølgende vedtagelse i Byrådet 23. maj, 2023. Udvalget har således mulighed for at indgive høringssvar.

Frivillighedskonsulent Jannie Nørregaard Rasmussen deltager efter aftale gerne med et oplæg under punktet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Det indstilles at Klima- og Naturudvalget tager Civilsamfundsstrategien 2023-26 'SAMMEN kan vi mere' til efterretning. Udvalget har samtidig mulighed for at indgive høringssvar.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Taget til efterretning.

Bilag

Baggrund og begreber - opslagsværk

Høringsudkast - Civilsamfundsstrategi 2023-26

Punkt 6: Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer

S2022-88459

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Udvalget ønsker på et kommende møde opfølgning på erfaringer og indtryk fra KL konferencen.

Punkt 7: Orientering fra direktør/teknik- og miljøchefen

S2022-88461

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Taget til efterretning.

Punkt 8: Orienteringssager

S2022-88454

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Til orientering.

Bilag

Oprettelse af Grøn Pulje i Nyborg Kommune

Referat fra møde i Grønt Råd 15. december 2022 - Sagsnr. 2014-1282 (JHOB)

Referat fra møde i Grønt Råd 2. marts 2023 - Sagsnr. 2014-1282 (JHOB)

Referat fra møde i Grønt Råd 13. oktober 2022 - Sagsnr. 2014-1282 (JHOB)

Punkt 9: Kommende punkter

S2022-2527

Sagsfremstilling

Temadrøftelser

13. - 14. april

- Deltagelse i KL's Klima- og Miljøkonference i Sønderborg.

10. maj

- Revision fra Kodeks for Bæredygtigt Byggeri.
- Temadrøftelse om kommunens håndtering af bæredygtighed i egne byggerier og renoveringer.

31. august - 2. september

- Klimafolkemøde i Middelfart.

3. kvartal

- Temadrøftelse Naturpolitik (afholdes evt. som særskilt møde).
- Dialogmøde med eksterne interessenter om kommunens naturpolitik. Drøftelsen er en del af den vedtagne plan for revision af kommunens naturpolitik.

3. / 4. kvartal

- Inspirationstur med fokus på klimatilpasning og klimaforebyggelse.
- Oplæg forelægges udvalget forud for endelig beslutning.

4. kvartal

- Temadrøftelse Klimatilpasning.
- Drøftelse af klimatilpasning i relation til byudvikling, naturbeskyttelse og naturforbedringer. Forud for temadrøftelsen behandles principper for bidragsfordeling ved klimatilpasning i forbindelse med klimasikring af midtbyen.

Idéer fra Politik fra Grøn Omstilling (ikke fastlagt)

Branding (ikke fastlagt)

Status på bytræer i Nyborg Kommune jf. Politik for Grøn Omstilling (ønske fra Klima- og Naturudvalget 11. maj 2022)

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 19-04-2023

Temadrøftelse - KL konferencen.

Punkt 10: Lukket: Underskriftsside

S2022-89148